

Znaczenie wychowania pozaszkolnego na podstawie badań funkcjonowania Placówek Wsparcia Dziennego w województwie łódzkim

Piotr Plichta

Instytut Medycyny Pracy w Łodzi

Krajowe Centrum Promocji Zdrowia w Miejscu
Pracy

Łódź, 06.06.2018

Dlaczego badanie PWD?

- A co to w ogóle są PWD?
- Jeden z wniosków z wcześniejszych badań – brak PR i stąd m.in. mała rozpoznawalność;
- Nierówności, potrzeby (w tym tzw. SPE);
- Rodzaje PWD – opiekuńcze, specjalistyczne, mieszane, pracy podwórkowej;
- Wspomaganie rodzin (Ust. o wsp. rodziny i pieczy...) a także pracy pedagogicznej szkół;
- IMP w Łodzi na zlecenie RCPS w Łodzi.

Główny cel badań

- Wszechstronna ocena warunków funkcjonowania, potrzeb oraz barier i możliwości rozwoju placówek wsparcia dziennego z województwa łódzkiego, przedstawiona w kontekście potrzeb dzieci i młodzieży korzystających z oferty PWD oraz ich rodziców bądź opiekunów prawnych.

Próba badawcza – niemal wyczerpująca

Badaniem objęto w sumie **118 placówek wsparcia dziennego**.

Przeprowadzono:

1. 118 wywiadów kwestionariuszowych,
2. 118 pogłębionych wywiadów indywidualnych z wychowawcami placówek,
3. 70 pogłębionych wywiadów indywidualnych z pracownikami zajmującymi się kwestiami formalno-organizacyjnymi placówki,
4. 31 pogłębionych wywiadów indywidualnych z rodzicami/opiekunami prawnymi dzieci uczęszczających w zajęciach organizowanych przez PWD,
5. 50 pogłębionych wywiadów indywidualnych z dziećmi i młodzieżą korzystającymi z oferty PWD,
6. **20 mini-wypracowań z dziećmi i młodzieżą** korzystającymi z oferty PWD.

Odbiorcy

W województwie łódzkim przeważają średniej wielkości placówki do których uczęszcza od 21. do 40. dzieci. Niemal we wszystkich placówkach w zajęciach uczestniczyła podobna liczba chłopców i dziewcząt. Grupy były bardzo zróżnicowane wiekowo, z przewagą placówek dla dzieci młodszych.

Zachowania problemowe (według kadry), ale...

Brak motywacji do nauki w szkole	4,7
Wulgarnie zachowania młodych ludzi wobec siebie	3,8
Brak zainteresowań/pasji	3,5
Tradycyjna przemoc w grupie rówieśniczej	3
Agresja słowna wobec nauczycieli w szkołach	2,8
Wagary	2,7
Niszczenie mienia (tzw. wandalizm)	2,2
Cyberprzemoc w grupie rówieśniczej	2,2
Palenie papierosów	2
Drobna przestępczość (np. kradzieże sklepowe)	1,9
Picie alkoholu	1,5
Przynależność do grup destruktywnych/subkulturowych	1,4

Model wszechstronnej współpracy

*Na pewno staramy się i współpracujemy ze szkołami. Bo to jest jakby nieodłączne(...). To bezwzględnie ponieważ staramy się też jakby troszeczkę taką, **może nie tyle połączyć nasze działania, co jakoś je uzupełnić**, tak. Jeżeli wiemy, że są to np. problemy edukacyjne bądź jakiegokolwiek jeszcze inne wychowawcze, no to tutaj kontakt z pedagogiem, z wychowawcą jest nieodzowny.*

Całościowa ocena - dzieci mają głos

- *Ta świetlica to najlepsze miejsce jakie mnie spotkało (DW20).*
- *Pani X się fajnie jakby rozdwa, jedno dziecko coś pisze i idzie do drugiego tak się fajnie rozdwa - te lekcje pomagają w nauce to jest po prostu praca domowa na jutrzejszy dzień po prostu do szkoły.*

- *Najbardziej mnie to wzrusza, że jakby wychowujemy się na tej świetlicy i później mamy takie super wspomnienia i trochę tak jest później przykro, że pewnie kiedyś będę musiała, nie będę mogła chodzić na tą świetlicę (D4).*

Klimat społeczny - czasem przeciwstawiany szkolnemu

- *(...) to jest tak, czuję się bardzo bezpiecznie. Czuję się inaczej na przykład niż w szkole. Mnie tutaj, na przykład, nikt nie karze, nie wiem, uwagami czy czymś, coś w tym stylu (D42).*

Oferta (doświadczenia podopiecznych)

	Tak, zdarzyło się to kilka razy %	Tak, zdarzyło się to jeden raz %	Nie, nie zdarzyło się to ani razu %	Trudno powiedzieć/Nie wiem %
Ktoś z osób dorosłych w świetlicy (wychowawców, opiekunów) pytał Cię czy potrzebujesz w czymś pomocy.	90	4	4	2
Ktoś z osób dorosłych w świetlicy podarował Ci coś czego potrzebowałeś/-aś (np. ubranie, przybory szkolne)	30	17	51	2
Ktoś z osób dorosłych w świetlicy pocieszał Cię gdy Ci było smutno, miałeś/-aś jakiś problem	56	20	24	0
Ktoś z osób dorosłych w świetlicy rozmawiał z Tobą na temat Twoich zainteresowań, tego co lubisz	71	20	7	2
Ktoś z osób dorosłych w świetlicy pytał Cię o Twoje zdanie, opinię na temat tego, co chciał/chciałabyś robić w świetlicy na zajęciach	66	14	18	2
Wychowawcy przygotowali dla Ciebie i innych dzieci posiłki/napoje	84	3	13	0

Okiem podopiecznych (jakościowe)

Wątki tematyczne/Kategorie	Przykłady wypowiedzi
Ogóle zadowolenie z zajęć	Najfajniejsze zajęcia ... to ciężko powiedzieć, bo wszystkie zajęcia są fajne. Nie mogę pani podać takie zajęcia. Jakies energiczne muszą być. (D28)
Artystyczne	Muzyczno-taneczne. Jestem zainteresowana grą na gitarze i na skrzypcach, właśnie, jest problem, bo nie mam gitary, ale może dostane ją na urodziny. Ostatnio graliśmy na dzwoneczkach i uczymy się śpiewać, jest zespół będziemy w X występować, śpiewam z kolegą mamy solówkę (D50).
Wspólne aktywności z rówieśnikami	Wspólne zabawy, tak jest rodzinnie tak śmiesznie (D29).

Indywidualny kontakt z wychowawcą	Najbardziej to lubię bawić się z panią P, bo sobie porozmawiamy pośmiejemy się. (D46)
Profilaktyczne/ Terapeutyczne	<p>Najbardziej? Znaczy musiałabym pomyśleć. No chyba z logopedą ... nie, nie z panią, która mówi jak się uczyć, że mogę lepiej się uczyć. (D9)</p> <p>Najbardziej profilaktyczne bo wszyscy rozmawiamy o bardzo ważnych rzeczach np. jak nie wpaść w nałóg jakiś no np. dopalaczy czy cos takiego. (D14)</p>
Językowe/W nauce	Jak mamy na przykład z języka polskiego i na przykład mamy jakie problemy to pytam się pani czy mi to wytłumaczy. (D16)
Sportowe/Zabawy ruchowe	Różne gry i zabawy i jak wychodzimy na dwór, sportowe. (D38)
Komputerowe/Techniczne	Bardzo mi się podobają zajęcia informatyczne ze względu na to ,że ja się bardzo tą informatyką interesuję i w przyszłości chciałbym zostać informatykiem. (D37)

Badanie: „Funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego z regionu łódzkiego. Bariery i potrzeby” zrealizowany przez Instytut Medycyny Pracy im prof. J. Nofera w Łodzi na zlecenie Regionalnego Centrum Polityki Społecznej w Łodzi.

100%

- Nauczyłem się tu czegoś przydatnego;
- Są tu ludzie, którzy mi pomagają;
- Mogę tu realizować swoje zainteresowania.

Co mówią rodzice?

- Wsparcie fachowe;
- Logistyczne – w codziennym funkcjonowaniu (np. „mogę pracować”);
- Wzbogacenie kontaktów społecznych dzieci.

Na zakończenie

- Spośród różnych instytucji, z którymi PWD mają kontakt, współpraca ze szkołami jest najczęstsza i wysoko oceniana;
- Oprócz sukcesów są także poważne bariery;
- Rekomendacje (np. potrzeba oferty dla starszej młodzieży, ze SPE, wsparcie dla pracowników, większa stabilność finansowa i organizacyjna, praca z rodzinami);
- Warto przeczytać cały raport.

Funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego z regionu łódzkiego. Bariery i potrzeby

REGIONALNE OBSERWATORIUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Dziękuję za uwagę

p.plichta@wp.pl